

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Mgr. Monika Velová
Téma práce:	Vznik manželství
Rozsah práce:	103 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	duben 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nýbrž za aktuální. Je tomu tak proto, tato problematika je neustále konfrontována s neustálým sociálním vývojem posledních desetiletí. Aktuálnost tématu je dále podtržena též debatou vyvolanou během prací na rekodifikaci soukromého práva, týkající se zejména forem uzavření manželství.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorozantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

K problematice, kterou autorka zpracovává, lze čerpat z řady pramenů, ať už monografického, komentářového či časopiseckého charakteru. Autorka musí prokázat schopnost orientace v bohaté odborné literatuře, ale také v judikatuře, včetně soudů mezinárodních. Autorka navíc pracuje také s právem kanonickým, což zvyšuje požadavky na autorku při zpracování tématu.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 9, mimo úvodu). V úvodu autorka obsáhle popisuje zaměření práce, aniž by však vytyčila cíl, jehož chce zpracováním tohoto tématu dosáhnout. Systematika práce je zvolena vhodně. Autorka neponechává stranou žádnou důležitou otázku vztahující se k tématu. Tak v první kapitole počíná obecným výkladem o manželství a jeho účelu, po té zařazuje kapitolu pojednávající o otázkách předcházejících uzavření manželství (zasnoubení, atd.), což do jisté míry platí též o kap. třetí, pojednávající o překážkách manželství. Autorka zde věnuje pozornost také právu kanonickému. Za těžiště práce lze považovat kapitolu třetí až osmou (formy sňatku, uzavření sňatku ve zvláštních situacích, mezinárodní prvek, neplatnost a neexistence manželství, důsledky vzniku manželství). Kapitola devátá obsahuje komparativní exkurz k právní úpravě v SRN, který celou práci oživuje a zvyšuje její odbornou kvalitu. Tyto kapitoly se dále dělí na podkapitoly, jejichž podrobný rozbor by byl nad rámec tohoto posudku. Obecně však lze shrnout, že členění je zdařilé, přispívá k dobré orientaci čtenáře a že žádná zásadní otázka nezůstala opominuta. Ze systematického hlediska je bohužel nutno autorce vytknout absenci závěru. Práce totiž končí komparativní devátou kapitolou a pak již následuje resumé.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování

tématu i použitých právně-hermeneutických metod, s výjimkou zpracování problematiky NOZ.

4. Vyjádření k práci

Práci by bylo možno celkově považovat za zdařilé zpracování zvoleného tématu, pokud by však neobsahovala některé závažnější nedostatky.

Předně se v práci objevuje (celkem desetkrát) termín „*právoplatný*“, a to ve spojení s manželstvím (8x), s manželi (1x) a dokonce s rozsudkem (1x) – „*právoplatný rozsudek*“ (!). Takový výraz lze snad užít jako hovorový, ale do odborného, ergo právníckého textu, rozhodně nepatří.

Další závažnou výtku mám k textu na str. 53, kde se autorka zabývá otázkou, zda by manželství vzniklo „*například pokud by oddávající po odpovědi druhého ze snoubenců pouze přikývl, bez pronesení výše uvedené formule.*“ Autorka dochází k (mylnému) závěru, že by manželství vzniklo, aniž by se vypořádala s § 3 ZOR, který vyžaduje výslovně „*prohlášení učiněné před...*“. V této otázce je jasno i v teorii, mimo jiné i v autorkou často citovaném komentáři M. Hrušákové.

Závažné je rovněž pochybení autorky na str. 60, které do jisté míry vzbuzuje pochybnosti o původnosti práce, resp. o způsobu práce s původními prameny. V posledním odstavci autorka uvádí: „*Dle mého názoru by bylo třeba vytvořit samostatný právní předpis, týkající se této problematiky, ve kterém by byly řešeny všechny situace nastávající v souvislosti se změnou pohlaví. Vzhledem k tomu, že se tento článek zabývá problematikou uzavření manželství, zaměříme se nyní na specifické otázky související s manželstvím u transsexuálních osob.*“ Píše tedy autorka rigorózní práci, nebo snad článek? Pokud má na mysli článek citovaný výše, měla jasně citovat, neboť tímto způsobem je čtenář maten.

Rigorózní práce by měla být dále prostá nedostatků formálního rázu, při čemž požadavky kladené na práce rigorózní jsou samozřejmě přísnější, než je tomu u prací diplomových. Předložená rigorózní práce bohužel obsahuje mnoho formálních pochybení, a to v takovém množství, že již ruší čtenářův komfort. Již v obsahu jsou pravopisné chyby („*impedimentumconsanguinitas*“), zcela nepřijatelné jsou pozůstatky vadné konverze dokumentu („*Error! Bookmark not defined.*“). Formálními nedostatky je stížen rovněž seznam zkratk. Autorka zkracuje nejednotně (Obč.Z X ZoR x Matr.Z.), část textu je vynesena jiným typem písma (proč?), v případě německých právních předpisů nejsou uvedena jejich čísla v BGBI., jednou je uveden předpis se členem, podruhé bez něj. Již v první větě abstraktu (na str. 1) je v jeho první větě pravopisná chyba, a to v interpunkci. Do seznamu literatury, který autorka zpracovala přehledně, se neřadí použité právní předpisy (nejde o „literaturu“). Poslední citace na str. 114 je neúplná a formálně vadná (JUDr. HRDINA Ignác ...).

Konečně je autorce třeba vytknout, že práce neobsahuje závěr: přehledné shrnutí jejích poznatků, formulaci vlastních závěrů a případná doporučení *de lege ferenda*.

Vzhledem k uvedenému práci hodnotím jako podprůměrnou, s některými závažnými nedostatky (viz výše).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce bylo podat analýzu právní úpravy vzniku manželství. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou, s výhradou výše uvedenou.

Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca 40 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, včetně literatury zahraniční. To je ještě postačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Formální výtky jsou uvedeny výše. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je podprůměrná, zejm. vzhledem množství překlepů.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka zhodnotí přínos nového občanského zákoníku ve srovnání se současnou úpravou.

2) Vzhledem k výše zmíněné absenci závěru se autorka zaměří na celkové shrnutí poznatků své práce.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené výtky, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
------------------------------------	-------	---

V Praze dne 27. 05. 2013

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent rigorózní práce